

Van Biden naar bidden

Frans Matser

Ik heb mij in de afgelopen 20 jaar in mijn columns vaak beziggehouden met de opvattingen van de sergeant, de korporaal of de ritmeester en geprobeerd te verwoorden met welke verbazing deze belangrijke spelers in de krijgsmacht soms kijken naar de top van de organisatie. Dat ging 19 jaar lang regelmatig over bezuinigen. En, eerlijk is eerlijk, dat was een dankbaar thema voor een columnist. Want daar werden toch domme dingen gedaan... In 2023 heb ik de defensieorganisatie definitief verlaten en rond diezelfde tijd is het bezuinigingsspook gekeerd. Ik neem aan dat daar geen causaal verband tussen zit! Niet meer zelf op de werkvloer rondlopen maakt het echter een stuk moeilijker om het geluid van de koffieautomaat op te vangen. Ik voorzie dan ook dan het binnen afzienbare tijd verstandig is om mijn columns op deze plek te stoppen. Voordat sommigen gaat juichen: ik heb nog een paar leuke anekdotes uit het grijze verleden, die ik nog wil delen en vandaag waag ik mij zelfs aan een voorspelling over de toekomst. Kortom, de lezers van de *Militaire Spectator* zijn nog niet helemaal van mij af.

Die politieke, economische en militaire toekomst van Europa hangt nauw samen met wie er in het Witte Huis komt. Sinds een maand

weten we dat: Donald Trump, en dat is slecht nieuws. Natuurlijk staat het de Amerikanen vrij om een autoritaire leider te kiezen, maar het blijft jammer dat de kiezers zich daarbij vooral hebben laten leiden door Trumps retoriek over migratie en de economie en dat zijn verontrustende opvattingen over abortus, klimaat, rechtspraak en democratie nauwelijks kiezers afschrikken. Net zomin als zijn leugens en rancuneuze toon overigens. Veel Amerikanen nemen deze standpunten kennelijk op de koop toe. We moeten niet vergeten dat de Amerikaanse samenleving veel harder is dan de Europese. Je kunt de mensen daar lastig kwalijk nemen dat velen kiezen voor hun portemonnee en niet voor allerlei ethische ver-van-hun-bed zaken.

Vanaf januari 2025 zit Trump dus aan de knoppen van de Amerikaanse politiek, economie en krijgsmacht. Omdat de Senaat, het Huis van Afgevaardigden en het Hooggerechtshof in zijn zak zitten, zullen we te maken krijgen met de ongefilterde Trump-ideeën die hij de afgelopen jaren vrij duidelijk heeft verkondigd. Oekraïne, bijvoorbeeld, zal vrij snel gedwongen worden tot een capitulatie, want als de Amerikaanse steun stopt houdt het snel op. Als een echte narcist

zal Trump snel aan zijn volgelingen willen tonen dat hij in ieder geval een paar van zijn brallerige beloftes kan waarmaken. Na een wapenstilstand en wat eenzijdige onderhandelingen zal de Russische leider Vladimir Poetin na de Krim de Donbas mogen inlijven. Mocht er sprake zijn van een soort gedemilitariseerde zone langs de Russisch-Oekraïense grens, dan zal Trump eisen dat Europa voor de bewaking en de kosten daarvan opdraait. Oekraïne is, in zijn ogen, immers ons probleem. Dus zal Trump de Amerikaanse militairen verder uit Europa terugtrekken en zich vooral gaan bezighouden met het enige wat hem echt interesseert: Amerika in een dictatuur veranderen. Hij zal aan de slag gaan met het bouwen van grensmuren, benoemen van loyale malloten op sleutelfuncties, uitwijzen van miljoenen immigranten, opheffen van klimaatbeperkingen en het opleggen van flinke importheffingen aan de Europese en Chinese industrie. Dit zal de werkgelegenheid en de binnenlandse productie in de VS op korte termijn doen toenemen en daarmee zal hij zijn tweede belofte inlossen: een sterkere economie. Ondertussen zullen alle rechtszaken tegen hem ‘verdampen’ en zal hij elke generaal, rechter en ambtenaar ontslaan die hem niet blind volgt. Hij zal bovendien zoveel mogelijk democratische instituties afschaffen. Die zijn immers nergens voor nodig. Alles wat hij doet is goed en wat fout gaat is de schuld van zijn voorganger, president Joe Biden. Trump zal (nog) niet uit de NAVO stappen, maar met allerlei uitlatingen de alliantiepartners duidelijk maken dat ze er niet op moeten rekenen dat Amerika, ingeval van weer een Europees ‘conflictje’ met Rusland, gelijk met groot materieel zal uitrukken. Laat Europa eerst zelf maar eens aan de bak. Tot zover de te verwachten ontwikkelingen aan de andere kant van de oceaan.

Terug naar Europa, waar Trumps goede vriend Poetin zich ondertussen in de handen zal wrijven. Ook hij kan zijn (oorlogs)retoriek waarmaken: een sterk Rusland, dat heeft laten zien het decadente Westen op de knieën te kunnen krijgen. Hoera! Dat smaakt naar meer! Poetin heeft echter wel één probleem: Rusland heeft inmiddels een groot, maar vooral kostbaar

leger, gevoed door een oorlogseconomie. Het terugschakelen naar een normale economie is lastig en kan Rusland aan de rand van de economische afgrond brengen. Het is dus voor de Russen veel voordeliger om, na een kleine recuperatieperiode, nog ‘even door te pakken’ met dat grote leger. Voor de hand liggende opties zijn bijvoorbeeld het inlijven van Moldavië of de drie Baltische staten (met drie zeer gezonde, goed draaiende, rijke, westerse economieën). In tegenstelling tot Oekraïne, een land met nog enige strategische diepte en een relatief grote bevolking, zal het bezetten van de Baltische minilandjes de Russen geen drie jaar kosten, maar slechts drie weken of drie dagen. In ieder geval te weinig tijd om ze militair in voldoende mate te hulp te schieten. Vervolgens staan we in Europa voor de vraag wat we gaan doen. Sturen Nederland, België, Spanje, Portugal, Italië et cetera 20 divisies met honderdduizenden soldaten naar Noordoost-Europa om daar (met de inmiddels goed geoefende) Russen te gaan bakkeleien? Hoe groot is de solidariteit werkelijk onder de 32 NAVO-landen, waarvan een deel inmiddels politiek met de Russen sympathiseert en een ander deel niet verwacht er zelf echt last van te krijgen? Duitsland en Frankrijk zitten politiek in de houdgreep van Poetin-gezinde rechtsextremisten en zonder Amerikaanse leiding komt er in de NAVO al decennia niets van de grond. Want om de Russen uit de eenmaal veroverde gebieden te verdrijven zullen honderdduizenden militairen en heel veel body-bags nodig zijn en daar heeft in Europa niemand zin in. Dat weet Poetin ook.

Ik zie die NAVO-troepen zendingen niet gebeuren. ‘Drie landjes die samen kleiner zijn dan Kansas en er zit geeneens olie in de grond!’, hoor ik Trump al zeggen. ‘We maken wel een deal met Poetin.’ Daarmee zal feitelijk een einde komen aan de NAVO.

Europa zou er over enkele jaren geografisch wel eens heel anders uit kunnen zien dan nu. Natuurlijk hoop ik dat ik zak voor mijn diploma toekomstvoorspellen. Ondanks deze vooruitzichten wens ik de lezers van de *Militaire Spectator* vredige feestdagen. Geniet er maar van... zolang het nog kan. ■